

Personne ne devrait être assis seul

Par Gerrit W. Gong
du Collège des douze apôtres

Nikdo nesedí o samotě

Starší Gerrit W. Gong
Kvorum Dvanácti apoštolů

Conférence générale d'octobre 2025

Vivre l'Évangile de Jésus-Christ, c'est aussi accueillir tout le monde dans son Église rétablie.

Součástí života podle evangelia Ježíše Krista je vytvářet místo pro všechny v Jeho znovuzřízené Církvi.

I.

Depuis 50 ans, j'étudie la culture, y compris la culture de l'Évangile. J'ai commencé par les biscuits chinois (fortune cookies).

Dans le quartier chinois de San Francisco, les dîners de la famille Gong se terminaient par un biscuit chinois et une citation pleine de sagesse, comme, par exemple : « Un voyage de mille lieues commence toujours par un premier pas. »

Quand j'étais jeune adulte, je faisais des biscuits chinois. Muni de gants blancs en coton, je pliais et façonnais ces biscuits ronds tout juste sortis du four.

À ma grande surprise, j'ai appris qu'à l'origine, les biscuits chinois ne faisaient pas partie de la culture chinoise. Pour différencier les cultures chinoise, américaine et européenne en matière de biscuits chinois, j'ai recherché ces derniers sur plusieurs continents, comme on procéderait pour localiser un incendie de forêt. Les restaurants chinois de San Francisco, Los Angeles et New York servent des biscuits chinois, mais ce ne sont pas ceux que l'on trouve à Pékin, Londres ou Sydney. Seuls les Américains fêtent la journée nationale du biscuit chinois. Seules les publicités chinoises proposent des « biscuits chinois américains authentiques ».

Les biscuits chinois sont un exemple simple et amusant. Mais le même principe de comparaison des pratiques dans différents contextes culturels nous permet de distinguer la culture

I.

Již 50 let se zabývám studiem kultury, včetně kultury evangelia. Začal jsem sušenkami štěstí.

Rodinné večere Gongových v čínské čtvrti v San Franciscu končily sušenkou štěstí a moudrým rčením, jako například: „Cesta dlouhá tisíc mil začíná prvním krokem.“

Jako mladý dospělý jsem sušenky štěstí pekl. V bílých bavlněných rukavicích jsem kulaté sušenky skládal do správného tvaru, dokud byly po vytažení z trouby ještě horké.

Ke svému překvapení jsem zjistil, že sušenky štěstí nejsou původní součástí čínské kultury. Abych dokázal vymezit čínské, americké a evropské pojetí sušenek štěstí, vyhledával jsem tyto sušenky na různých kontinentech – podobně jako se k nalezení ohniska lesního požáru používá triangulace neboli zaměření z několika míst. Čínské restaurace v San Franciscu, Los Angeles a New Yorku sice podávají sušenky štěstí, ale čínské restaurace v Pekingu, Londýně ani Sydney nikoli. Pouze Američané slaví Národní den sušenek štěstí. A pouze čínské reklamy nabízejí „pravé americké sušenky štěstí“.

Sušenky štěstí jsou zábavným a jednoduchým příkladem. Ale tatáž zásada, spočívající v porovnávání zvyklostí v různých kulturních prostředích, nám může pomoci vymezit i kulturu

de l'Évangile. Et maintenant, le Seigneur nous donne de nouvelles occasions d'apprendre la culture de l'Évangile à mesure que les prophéties liées aux allégories du Livre de Mormon et aux paraboles du Nouveau Testament s'accomplissent.

II.

Partout, les gens se déplacent. Les Nations Unies recensent 281 millions de migrants internationaux. Ce nombre représente 128 millions de personnes de plus qu'en 1990 et trois fois plus que les estimations de 1970. Un nombre record de convertis rejoignent l'Église de Jésus-Christ des Saints des Derniers Jours partout dans le monde. Chaque jour de sabbat, des membres et des amis de l'Église originaires de 195 pays et territoires se réunissent dans 31 916 assemblées de l'Église, et parlent 125 langues différentes.

Récemment, en Albanie, en Macédoine du Nord, au Kosovo, en Suisse et en Allemagne, j'ai vu de nouveaux membres accomplir l'allégorie de l'olivier du Livre de Mormon. Dans Jacob 5, le Seigneur de la vigne et ses serviteurs fortifient les racines et les branches de l'olivier en rassemblant et en greffant ensemble celles provenant de divers endroits. Aujourd'hui, les enfants de Dieu se rassemblent en Jésus-Christ ; le Seigneur nous offre un moyen naturel remarquable d'étendre la plénitude de son Évangile rétabli.

Pour nous préparer au royaume des cieux, Jésus raconte les paraboles des conviés et du festin de noces. Dans ces paraboles, les invités présentent des excuses pour ne pas venir. Le maître demande alors à ses serviteurs d'aller « promptement dans les places et dans les rues de la ville » et d'amener « les pauvres, les estropiés, les aveugles et les boiteux ». Spirituellement, cela nous représente tous.

Les Écritures déclarent :

« Toutes les nations sont invitées » à « un souper de la maison du Seigneur ».

« Préparez le chemin du Seigneur [...] pour que son royaume aille de l'avant sur la terre, pour que les habitants de la terre le reçoivent et soient préparés pour les jours à venir. »

De nos jours, les personnes invitées au souper du Seigneur viennent de tous les horizons et de toutes les cultures. Nous faisons en sorte que nos assemblées reflètent nos collectivités, qu'elles soient régionales ou internationales, jeunes ou âgées, riches ou pauvres.

evangelia. A Pán nám nyní otevírá nové příležitosti učit se kultuře evangelia, zatímco se naplňují alegorie z Knihy Mormonovy a novozákonní prorocká podobenství.

II.

Lidé po celém světě jsou v pohybu. Organizace spojených národů hlásí 281 milionů mezinárodních migrantů. To je o 128 milionů osob více než v roce 1990 a trojnásobek odhadovaného počtu v roce 1970. Všude po světě se k Církvi Ježíše Krista Svatých posledních dnů přidává rekordní počet obrácených. O každém sabatu se členové a přátelé Církve ve 195 zemích a teritoriích shromažďují v 31 916 církevních kongregacích. Mluvíme 125 jazyky.

Nedávno jsem byl v Albánii, Severní Makedonii, Kosovu, Švýcarsku a Německu svědkem toho, jak noví členové naplňují alegorii o olivovníku z Knihy Mormonovy. V Jakobovi 5 Pán vinice a Jeho služebníci posilují kořeny i větve olivovníku tím, že shromažďují a roubují olivovníky z různých míst. V dnešní době se děti Boží shromažďují v jedno v Ježíši Kristu; Pán nám nabízí pozoruhodné přirozené prostředky k tomu, abychom dokázali prohlubovat prožívanou plnost Jeho znovuzřízeného evangelia.

V rámci přípravy na nebeské království nám Ježíš vypráví podobenství o veliké večeři a svaatební hostině. V těchto podobenstvích přicházejí pozvaní hosté s výmluvami, proč se nemohou dostavit. Pán svým služebníkům nařizuje, aby vyšli „rychle na rynky a na ulice města“ a „na cesty a mezi ploty“ a přivedli chudé, chromé, kulhavé a slepé. V duchovním slova smyslu se jedná o každého z nás.

V písmech se píše:

„Všechny národy [budou pozvány]“ na večeři „domu Páně“.

„Připravujte cestu Páně, ... aby království jeho mohlo vyjít na zem, aby ho obyvatelé její mohli obdržeti a mohli býti připraveni na dny, které přijdou.“

V dnešní době pocházejí ti, kteří jsou zváni na večeři Páně, ze všech možných míst a kultur. Staří i mladí, bohatí i chudí, místní i z celého světa – lidé v našich církevních kongregacích vypadají jako společenství, v nichž žijeme.

En tant que chef des douze apôtres, Pierre a vu le ciel s'ouvrir et a eu la vision d'une « grande nappe, attachée par les quatre coins [...] où se trouvaient [toutes] les créatures de la terre ». Pierre a enseigné : « En vérité, je reconnais que Dieu ne fait point acception de personnes. [...] En toute nation celui qui craint [le Seigneur] et qui pratique la justice lui est agréable. »

À travers la parabole du bon Samaritain, Jésus nous invite à nous rapprocher les uns des autres et de lui dans son auberge, à savoir son Église. Il nous invite à être de bons voisins. Le bon Samaritain promet de revenir et de récompenser ceux qui prennent soin des personnes hébergées dans son auberge. Vivre l'Évangile de Jésus-Christ c'est aussi faire de la place pour tous dans son Église rétablie.

Faire « de la place dans l'hôtellerie » (ou l'auberge dans notre cas) signifie que « personne ne devrait être assis seul ». Lorsque vous venez à l'église et que vous voyez quelqu'un assis seul, je vous invite à le saluer et à vous asseoir à ses côtés. Il se peut que cela ne fasse pas partie de vos habitudes. Cette personne peut avoir une apparence ou une façon de parler différentes des vôtres. Mais, comme le dirait un biscuit chinois : « Un voyage d'amitié et d'amour au sein de l'Évangile commence par un premier 'bonjour' et par s'asseoir à côté de quelqu'un. »

« Personne ne devrait être assis seul » signifie également que personne ne doit être seul émotionnellement ou spirituellement. Je suis allé avec un père au cœur brisé rendre visite à son fils. Des années plus tôt, le fils était ravi à l'idée de devenir diacre. À cette occasion, sa famille lui avait acheté sa première paire de chaussures neuves.

Mais à l'église, les diacres se sont moqués de lui. Ses chaussures étaient neuves, mais pas à la mode. Gêné et blessé, le jeune diacre a déclaré qu'il n'irait plus jamais à l'église. J'ai toujours le cœur brisé pour lui et sa famille.

Sur les routes poussiéreuses menant à Jéricho, chacun d'entre nous a été ridiculisé, humilié et blessé, peut-être méprisé ou maltraité. Et, à des degrés divers d'intention, chacun d'entre nous a également ignoré, n'a pas vu ou entendu, voire délibérément blessé quelqu'un d'autre. C'est justement parce que nous avons été blessés et que nous avons blessé autrui que Jésus-Christ nous amène tous à son auberge. Dans son Église, et grâce à ses ordonnances et ses alliances, nous nous rapprochons les uns des autres et de Jé-

Petr, jakožto vedoucí apoštol, viděl otevřené nebe a ve vidění „prostěradlo veliké, za čtyři rohy [uvázané], ... na [němž] byla všeliká... zvířata“. Petr učil: „V pravdě jsem shledal, že Bůh [nikomu nestraní]. ... V každém národu, kdož se... bojí [Pána], a činí spravedlnost, příjemný jest jemu.“

V podobenství o milosrdném Samaritánovi nás Ježíš vybízí, abychom přišli jeden k druhému a k Němu samotnému do Jeho hostince – do Jeho Církve. Vyzývá nás, abychom byli dobrými bližními. Milosrdný Samaritán slibuje, že se vrátí a odmění péči o ty, kteří jsou v Pánově hostinci. Součástí života podle evangelia Ježíše Krista je vytvářet místo pro všechny v Jeho znovuzřízené Církvi.

Duch „místa v hostinci“ zahrnuje i to, že „nikdo nesedí o samotě“. Když přijdete na shromáždění a uvidíte někoho o samotě, mohli byste ho prosím pozdravit a přisednout si k němu? Možná to nemáte ve zvyku. Dotyčný se v tom, jak vypadá či jak mluví, od vás může lišit. A jak by samozřejmě mohlo být napsáno na lístečku v sušence štěstí: „Cesta přátelství a lásky v evangeliu začíná prvním pozdravem a tím, že nikdo nebude sedět o samotě.“

„Nikdo nesedí o samotě“ také znamená, že nikdo nesedí o samotě z pohledu emočního či duchovního. Navštívil jsem s jedním zarmouceným otcem jeho syna. Před lety byl jeho syn nadšený z toho, že se stane novým jáhnem. Při této příležitosti mu rodina koupila jeho první pár nových bot.

Ale na shromáždění se mu jáhni smáli. Měl sice nové boty, ale ne módní. Zahanbený a dotčený mladý jáhen prohlásil, že již nikdy na shromáždění nepřijde. Dosud mě to kvůli němu a jeho rodině velmi mrzí.

Každému z nás se na prašné cestě do Jericha stalo, že se nám druzí smáli, zahanbovali nás či zraňovali, a možná se nám vysmívali či nás uráželi. A každý z nás, více či méně úmyslně, také přehlížel druhé, neviděl je ani neslyšel, a možná je i záměrně zraňoval. A právě kvůli tomu, že nám bylo ublíženo a že jsme ublížili druhým, nás všechny Ježíš Kristus do svého hostince přivádí. V Církvi Ježíše Krista a prostřednictvím Jeho obřadů a smluv přicházíme k sobě navzájem a k Němu samotnému. Máme rádi druhé a druzí

sus-Christ. Nous aimons et sommes aimés, nous servons et sommes servis, nous pardonnons et sommes pardonnés. Souvenez-vous que « si grands soient nos maux [Jésus] peut les guérir ». Les fardeaux terrestres s'allègent. La joie de notre Sauveur est réelle.

Dans 1 Néphi 19, nous lisons : « Oui, [ils] foulent aux pieds jusqu'au Dieu d'Israël lui-même [...], ils le méprisent. [...] C'est pourquoi ils le flagellent, et il le souffre ; et ils le frappent, et il le souffre. Oui, ils crachent sur lui, et il le souffre. »

Mon ami, le professeur Terry Warner, dit que le Christ n'a pas été jugé, flagellé, frappé et que l'on ne lui a pas craché dessus de manière occasionnelle, uniquement pendant sa vie dans la condition mortelle. La manière dont nous nous traitons les uns les autres, en particulier les personnes qui ont faim, qui ont soif ou qui sont exclus, correspond à la manière dont nous le traitons lui.

Dans son Église rétablie, nous sommes tous meilleurs lorsque personne n'est assis seul. Ne nous contentons pas de faire des concessions ou de tolérer. Au contraire, accueillons, reconnaissons, aidons et aimons sincèrement chacun. Que chaque ami, chaque sœur et chaque frère ne soit pas un étranger ou une étrangère, mais de nouveau chez lui ou chez elle.

Aujourd'hui, beaucoup se sentent seuls et isolés. À cause des réseaux sociaux et de l'intelligence artificielle, nous sommes parfois en manque de proximité et de contact humain. Nous voulons entendre la voix de chacun. Nous voulons éprouver un sentiment d'appartenance authentique et ressentir de la gentillesse.

Il existe de nombreuses raisons pour lesquelles nous avons l'impression de ne pas être à notre place à l'église et, pour parler au sens figuré, d'être assis seuls. Nous nous préoccuons peut-être de notre accent, de nos vêtements ou de notre situation familiale. Il se peut que nous nous sentions inadéquats, que nous sentions la cigarette, que nous aspirions à la pureté morale, que nous ayons rompu avec quelqu'un et que nous nous sentions blessés et gênés, ou que nous soyons préoccupés par telle ou telle règle de l'Église. Nous sommes peut-être célibataires, divorcés ou veufs. Nos enfants sont bruyants ou nous n'avons pas d'enfants. Nous n'avons pas fait de mission ou nous sommes rentrés prématurément. La liste est longue.

Mosiah 18:21 nous invite à nous lier les uns

mají rádi nás, sloužíme druhým a druzí slouží nám, odpouštíme druhým a druzí odpouštějí nám. Pamatujte prosím na to, že „země nezná zarmutku, který by nebesa uzdravit nemohla“; pozemská břemena lze ulehčit – radost našeho Spasitele je skutečná.

V 1. Nefim 19 čteme: „Dokonce samého Boha Izraelského lidé pošlapávají nohama; ... pokládají ho za nic. ... Pročež oni ho bičují, a on to snáší; a oni ho bijí, a on to snáší. Ano, oni na něj plivají, a on to snáší.“

Můj přítel, profesor Terry Warner, říká, že souzení, bičování, bití a plivání nebyly občasné případy, které se odehrály pouze během Kristova smrtelného života. To, jak se chováme k sobě navzájem – zvláště k hladovějícím, žízňícím, k těm, kteří zůstali sami – značí to, jak se chováme i k Němu.

V Jeho znovuzřízené Církvi je nám všem lépe, když nikdo nesedí o samotě. Nespokojíme se s prostou vstřícností či tolerancí. Snažme se druhé upřímně přijímat, vážit si jich, sloužit jim a mít je rádi. Kéž žádný přítel, sestra ani bratr není cizincem ani hostem, ale dítětem ve vlastním domově.

V dnešní době se mnozí cítí osaměle a izolovaně. Sociální sítě a umělá inteligence v nás dokáží zanechat touhu po lidské blízkosti a lidském doteku. Chceme slyšet hlas druhých lidí. Chceme opravdovou sounáležitost a laskavost.

Existuje mnoho důvodů, proč můžeme mít pocit, že do Církve nezapadáme – že tam, obrazně řečeno, sedíme o samotě. Možná si děláme starosti kvůli svému přízvuku, oblečení či rodinné situaci. Možná trpíme pocity nedostatečnosti; jsme cítit kouřem; toužíme po morální čistotě; zrovna jsme se s někým rozešli a cítíme se zraněni a zahanbeni; nebo nás znepokojuje to či ono církevní pravidlo. Možná jsme svobodní, rozvedení či ovdovělí. Naše děti jsou možná hluchné; nebo děti nemáme. Možná jsme nesloužili na misi nebo jsme se z ní vrátili předčasně. A mohl bych pokračovat.

Mosiáš 18:21 nás vyzývá, abychom spojili svá

aux autres dans l'amour. Je nous invite à moins nous inquiéter, à moins juger, à être moins exigeants envers autrui et, lorsque cela est nécessaire, à être moins durs envers nous-mêmes. Nous ne bâtissons pas Sion en un jour. Mais chaque « bonjour », chaque geste chaleureux, nous rapproche de Sion. Faisons davantage confiance au Seigneur et choisissons joyeusement d'obéir à tous ses commandements.

III.

D'un point de vue doctrinal, dans le foyer de la foi et la communauté des saints, personne n'est assis seul grâce à l'alliance qui nous lie à Jésus-Christ.

Joseph Smith, le prophète, a enseigné : « C'est à nous qu'il appartient de voir la gloire des derniers jours, d'y participer et de la faire avancer. Cette gloire est 'la dispensation de la plénitude des temps', [...] où les saints de Dieu seront rassemblés de toutes les nations, familles et peuples. »

« [Dieu] ne fait rien qui ne soit pour le profit du monde [...] afin d'attirer tous les hommes [et femmes] à lui. [...] »

« Il les invite tous à venir à lui et à prendre part à sa bonté [...] et tous sont pareils pour Dieu. »

La conversion à Jésus-Christ exige que nous nous dépouillions de l'homme naturel et de la culture du monde. Comme l'a enseigné Dallin H. Oaks, nous devons renoncer à toute tradition et pratique culturelle contraire aux commandements de Dieu et devenir des saints des derniers jours. Il a dit : « Tous les membres de l'Église de Jésus-Christ des Saints des Derniers Jours partagent une culture unique de l'Évangile, des valeurs, des espérances et des pratiques communes. » La culture de l'Évangile comprend la chasteté, l'assistance hebdomadaire à l'église et le fait de ne pas consommer d'alcool, de tabac, de thé, ni de café. Elle comprend l'honnêteté et l'intégrité. Elle comprend la notion que nous progressons dans l'Église, sans monter ni descendre dans la hiérarchie.

J'apprends énormément des membres fidèles et de nos amis de tous les pays et de toutes les cultures. L'étude des Écritures dans plusieurs langues et du point de vue de différentes cultures approfondit ma compréhension de l'Évangile. Les différentes manifestations des vertus chrétiennes approfondissent mon amour et ma compréhens-

srce v lásce. Vyzývám nás, abychom si méně dělali starosti, méně soudili, méně kladli na druhé nároky – a když to bude zapotřebí, abychom byli méně tvrdí sami na sebe. Sion nevybudujeme za jeden den. Ale každý pozdrav, každé vřelé gesto Sion přibližuje. Důvěřujme více Pánu a s radostí se rozhodněme, že budeme poslušni všech Jeho přikázání.

III.

Z naukového hlediska nesedí díky smluvní sounáležitosti s Ježíšem Kristem mezi domácími ve víře a ve společenství Svatých nikdo o samotě.

Prorok Joseph Smith učil: „Nám je dáno, abychom viděli slávu posledních dnů, podíleli se na ní a pomáhali jí, aby se valila kupředu, ‚dispensace plnosti časů...‘, kdy Svatí Boží budou shromážděni v jedno z každého národa a pokolení a lidu.“

Bůh „nečiní ničeho, kromě toho, co je pro dobro světa; ... aby mohl přitáhnout všechny lidi k sobě. ...

Zvevšechny, aby [přišli] k němu a [podíleli] se na dobrotivosti jeho; ... avšichni jsou Bohu stejní.“

Obrácení se v Ježíši Kristu vyžaduje, abychom odložili přirozeného člověka a světskou kulturu. Jak učí president Dallin H. Oaks, máme se vzdát veškerých tradic a kulturních zvyklostí, které jsou v rozporu s Božími přikázáními, a stát se Svatými posledních dnů. Vysvětluje: „Existuje jedinečná kultura evangelia – soubor hodnot, očekávání a zvyklostí společný všem členům Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů.“ Ke kultuře evangelia patří cudnost, každotýdenní chození na shromáždění a nepožívání alkoholu, tabáku, čaje a kávy. Součástí této kultury je poctivost a bezúhonnost; pochopení toho, že v církevních funkcích postupujeme kupředu, a nikoli nahoru či dolů.

Učím se od věrných členů a přátel ze všech zemí a kultur. Písma studovaná v různých jazycích a z různých kulturních hledisek prohlubují porozumění evangeliu. Díky různým vyjádřením křesťanských vlastností pociťuji hlubší lásku ke Spasiteli a lépe Mu rozumím. Všichni jsou pozeňnání, když definujeme svou kulturní identitu

sion de mon Sauveur. Nous sommes tous bénis lorsque nous établissons notre identité culturelle, comme l'a enseigné le président Nelson, comme étant celle d'un enfant de Dieu, d'un enfant de l'alliance et d'un disciple de Jésus-Christ.

La paix de Jésus-Christ nous est destinée personnellement. Récemment, un jeune homme m'a demandé avec sincérité : « Frère Gong, puis-je encore aller aux cieux ? » Il se demandait s'il pourrait un jour être pardonné. Je lui ai demandé son nom, je l'ai écouté attentivement, je l'ai invité à parler à son évêque et je l'ai serré dans mes bras. Il est reparti avec de l'espoir en Jésus-Christ.

J'ai mentionné ce jeune homme dans un autre contexte. Plus tard, j'ai reçu une lettre anonyme qui commençait ainsi : « Frère Gong, ma femme et moi avons élevé neuf enfants [...] et avons fait deux missions. » Mais « j'ai toujours pensé que je n'irais pas au royaume céleste [...] parce que les péchés que j'ai commis dans ma jeunesse étaient très graves ! »

La lettre se poursuivait ainsi : « Frère Gong, lorsque vous avez raconté comment ce jeune homme avait retrouvé l'espoir d'être pardonné, j'ai été rempli de joie et j'ai compris que moi aussi je pouvais être pardonné. » La lettre se terminait ainsi : « Maintenant, je commence même à m'apprécier ! »

Notre sentiment d'appartenance grâce aux alliances s'approfondit à mesure que nous nous approchons les uns des autres et du Seigneur dans son auberge. Le Seigneur nous bénit tous lorsque personne n'est assis seul. Et qui sait ? La personne assise à côté de nous deviendra peut-être notre meilleur ami, comme le dirait un biscuit chinois. Je prie humblement que nous trouvions et fassions de la place pour le Seigneur, et les uns pour les autres, au souper de l'Agneau. Au nom sacré de Jésus-Christ. Amen.

tím, jak učil president Russell M. Nelson, že jsme děti Boží, děti smlouvy a učedníci Ježíše Krista.

Pokoj Ježíše Krista je určen nám osobně. Nedávno se mě jeden mladý muž upřímně zeptal: „Starší Gongu, mohu se přes to všechno dostat do nebe?“ Kladl si otázku, zda mu vůbec kdy může být odpuštěno. Zeptal jsem se, jak se jmenuje, pozorně jsem mu naslouchal, vyběhl jsem ho, aby si promluvil s biskupem, a pevně jsem ho objal. Odešel s nadějí v Ježíše Krista.

Zmínil jsem tohoto mladého muže i při jiné příležitosti. Později jsem dostal nepodepsaný dopis, který začínal slovy: „Starší Gongu, společně s manželkou jsme vychovali devět dětí... a sloužili jsme na dvou misiích.“ Ale „neustále jsem měl pocit, že mi nebude umožněno dostat se do celestiálního království... kvůli tak velkým hříchům, kterých jsem se dopustil jako mladý!“

V dopise se dále psalo: „Starší Gongu, když jste vyprávěl o onom mladém muži, který získal naději na odpuštění, naplnila mě radost a začal jsem si uvědomovat, že bych možná [mohl získat odpuštění].“ Dopis končí slovy: „Teď se už dokonce mám rád!“

Když přicházíme jeden k druhému a k Pánu do Jeho hostince, smluvní sounáležitost se prohlubuje. Když nikdo nesedí o samotě, Pán žehná nám všem. A kdo ví? Možná se ten, vedle koho sedíme, může stát naším nejlepším přítelem z lístečku v sušence štěstí. Kéž nacházíme a vytváříme místo u večeře Beránkovy pro Něho i pro sebe navzájem, o to se pokorně modlím ve svatém jménu Ježíše Krista, amen.